

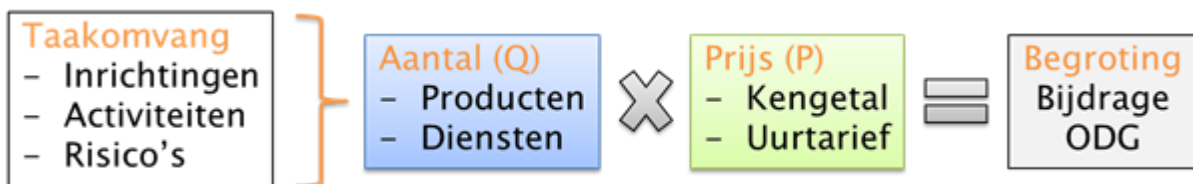
MEMO

Onderwerp:	Plan van aanpak evaluatie financieringsmodel
Opsteller:	Evert Bovens
Datum:	22 februari 2024

1. Aanleiding

De Omgevingsdienst Groningen (hierna ODG) was bij de start in 2013 gefinancierd op basis van ingebrachte formatie. De verhouding tussen wat de ODG uitvoerde en wat iedere deelnemer betaalde, liep steeds verder uiteen. Dit heeft ertoe geleid dat in 2020 een nieuw financieringsmodel is vastgesteld.

Met ingang van 2022 wordt de deelnemersbijdrage vastgesteld op basis van het gezamenlijke U&H-beleid en het aantal producten en diensten dat hieruit voortvloeit. Er wordt afgerekend op begrotingsbasis. Deelnemers hebben voor de start van het jaar de mogelijkheid om – binnen een bandbreedte – de deelnemersbijdrage naar beneden of naar boven bij te stellen.

In de bijdrageregeling – waarin de afspraken omtrent de financiering zijn vastgelegd – is afgesproken om het financieringsmodel na drie jaar te evalueren. Deze evaluatie kan aanleiding zijn tot bijstelling van de afspraken en daarmee van deze verordening.

De ODG stelt de begroting ambtelijk op in februari van het voorafgaande jaar. Om ervoor te zorgen dat eventuele aanpassingen van het financieringsmodel kunnen worden ingevoerd met de begroting van 2026, is het noodzakelijk dat de conclusies over het financieringsmodel uiterlijk januari 2025 bekend zijn. Om deze reden is besloten de evaluatie van het financieringsmodel in 2024 te starten.

2. Doel en resultaat

Het doel van het project is tweeledig:

1. Evalueren van het huidige financieringsmodel;
2. In beeld brengen welke alternatieven er zijn om de financiering zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de gewenste sturing.

Het onderzoek dient het Algemeen Bestuur in staat te stellen een besluit te nemen over de gewenste financiering.

3. Visie op de opdracht

Bij het uitvoeren van het onderzoek staan de volgende elementen centraal:

Richting meegegeven door het Algemeen Bestuur

Tijdens de heidag van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2024 is onder andere gesproken over de evaluatie van het financieringsmodel. Het Algemeen Bestuur heeft richting meegegeven voor bijstellingen van het financieringsmodel. De belangrijkste elementen hierin zijn:

1. Stabiele, meerjarige financiering;
2. Jaaropdrachten bestaand uit een regionaal- en een lokaal deel;
3. Heldere afspraken over de overhead;
4. Uitwerken van scenario's, waarin het vaste en het flexibele deel in omvang variëren.

Uitkomsten pijler 1 IBP VTH: robuuste financiering

De commissie Van Aartsen heeft in 2021 geconcludeerd dat het VTH-stelsel nog onvoldoende functioneert. Als reactie hierop is het Interbestuurlijk Programma (IBP) Versterking VTH-stelsel gestart. Het IBP bestaat uit zes pijlers. Onder pijler 1 'robuuste omgevingsdiensten' wordt gewerkt aan een voorstel voor een financieringssysteem voor Omgevingsdiensten.

Een conceptrapportage wordt in april 2024 verwacht. Besluitvorming binnen de stuurgroep van het IBP is voorzien voor of vlak na de zomer. Het streven is om de uitkomsten van het IBP-traject mee te wegen bij het bepalen van een opbouw van de financieringssysteem. In de planning wordt daarmee rekening gehouden.

VTH en Seveso: parallel twee aparte sporen doorlopen

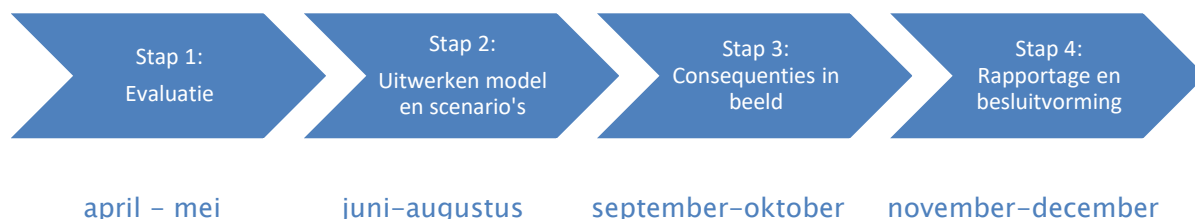
Eind 2023 is de evaluatie van de financieringssysteem van het Seveso-programma (de zogenaamde Noordelijke Maat) uitgevoerd voor de drie Noordelijke provincies. In dit onderzoek is geconstateerd dat de hoofddoelen van de Noordelijke Maat grotendeels zijn behaald. Er is een aantal aanbevelingen opgenomen, waaronder het vergroten van de stabiliteit in de grondslag en de omvang van budgettering. In 2024 worden de aanbevelingen uitgewerkt, met als streven deze te verwerken in de begroting 2026.

De huidige financieringsmodellen voor de Seveso-taken en de VTH-taken verschillen van elkaar, en het is goed mogelijk dat dat zo blijft. Echter, Het biedt een vereenvoudiging in de bedrijfsvoering van de ODG als beide modellen vergelijkbaar zijn of goed op elkaar aansluiten. Het voorstel is daarom om de mogelijkheden voor vereenvoudiging van de opzet (over en weer) mee te wegen in de evaluatie van de financiering van de VTH-taken.

4. Plan van aanpak

Voorgesteld wordt om voor beide sporen (Seveso en VTH) de onderstaande stappen te doorlopen. Per stap is tevens de globale planning weergegeven:

Stap 1: evaluatie

Het traject start met een evaluatie van het huidige financieringsmodel. Voorgesteld wordt om daarbij zowel een kwantitatieve als kwalitatieve analyse te maken.

Kwantitatief:

- Omvang en ontwikkeling financiering
- Omvang financiële afwijkingen
- Realisatie van de jaaropdracht

Kwalitatief:

- Wat zijn de afspraken, hoe zijn ze vastgelegd?
- Hoe wordt het model ervaren: wat zijn sterke punten, wat kan beter?

Voor de kwantitatieve analyse wordt gebruik gemaakt van begrotingen, jaarrapportages en jaarverslagen van de ODG. Tevens wordt daarbij ingezoomd op de onderliggende bouwstenen, zoals het VTH-beleid, de producten- en dienstencatalogus, kengetallen en de registratie van uren.

Voor de kwalitatieve analyse wordt voorgesteld om naast analyse van de documenten gebruik te maken van interviews. Hierbij wordt gedacht aan een groepsgesprek met iedere deelnemer, bestaande uit de portefeuillehouder, regisseur en controller. Daarnaast worden de beelden binnen de ODG opgehaald. Hiervoor worden gesprekken gevoerd met de directeur, het management, financieel adviseurs, accountmanagers, adviseurs kwaliteit en bedrijfskundig adviseurs.

Het resultaat van de evaluatie wordt in een tussenrapportage verwoord. Deze tussenrapportage wordt, inclusief een opzet van de scenario's op hoofdlijnen, geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van 27 juni 2024. Parallel worden de uitkomsten voor de Seveso-taken besproken in het bestuurlijk overleg van de drie Noordelijke provincies.

Stap 2: uitwerken model en scenario's

Op basis van de evaluatie, de richting die is meegegeven door het bestuur en de aanbevelingen vanuit het IBP-Versterking VTH stelsel worden een opzet van het financieringsmodel uitgewerkt. Hierbij worden meerdere scenario's beschreven voor de omvang van het vaste en variabele deel. Tevens wordt verkend wat de mogelijkheden zijn om de financieringsmodellen van de VTH- en de Seveso-taken op elkaar te laten aansluiten.

Het resultaat van deze stap is een beschrijving van het toekomstige model, waarbij tevens enkele scenario's zijn beschreven en uitgewerkt. De opzet van het model wordt geagendeerd in het Algemeen Bestuur van 24 oktober 2024. Parallel worden de uitkomsten voor de Seveso-taken besproken in het bestuurlijk overleg van de drie Noordelijke provincies.

Stap 3: consequenties in beeld

Nadat het financieringsmodel en de scenario's voor zowel VTH als Seveso op hoofdlijn zijn beschreven, worden de consequenties van de verschillende scenario's nader uitgewerkt. Hierbij wordt beschreven 1) welke eisen het stelt aan de bedrijfsvoering van de ODG en 2) wat de financiële consequenties zijn van de verschillende scenario's voor de deelnemers. Het is mogelijk dat er in de verschillende scenario's herverdeeldeffecten tussen deelnemers zullen optreden.

Stap 4: rapportage en besluitvorming

Op basis van stap 1 tot en met stap 3 wordt er een eindrapportage opgesteld. In deze eindrapportage wordt het bijgestelde model, inclusief de uitkomsten van de verschillende scenario's en de benodigde stappen voor de implementatie beschreven.

Het rapport wordt geagendeerd in het Algemeen Bestuur van 12 december 2024. Tijdens deze bijeenkomst worden de uitkomsten van de verschillende scenario's gepresenteerd en wordt besproken welke stappen nodig zijn om te komen tot besluitvorming. Een zelfde stap wordt met het bestuurlijk overleg van de drie Noordelijke provincies gezet.

5. Bemensing project

Erika Hulst is als ambtelijk opdrachtgever verantwoordelijk voor de uitvoering van het project. Evert Bovens vervult de rol als projectleider.

Het huidige financieringsmodel is tot stand gekomen met inbreng vanuit de deelnemers. Wij zijn ervan overtuigd dat dit een belangrijke succesvoorwaarde is om het huidige model te evalueren en een nieuw model op te zetten.

Voor de evaluatie van het huidige model en de opzet van het nieuwe model wordt voorgesteld een interne werkgroep binnen de ODG en een klankbordgroep in te stellen.

- Interne werkgroep ODG: projectleider, bedrijfskundig adviseur, accountmanager, adviseur kwaliteit.
- Klankbordgroep VTH: bestaande uit een afvaardiging van 3 regisseurs en 3 controllers van de deelnemende organisaties.

Daarnaast wordt een klankbordgroep Seveso opgericht bestaande uit de regisseurs en de controllers van de drie Noordelijke provincies, ten behoeve van de uitwerking van de evaluatie van de Noordelijke Maat.

De interne werkgroep van de ODG werkt het model uit. Met beide klankborgroepen wordt bij de start van iedere stap besproken welke aandachtspunten van belang zijn. Vervolgens worden (tussentijdse) resultaten besproken.

De leden van de klankbordgroep zitten er zonder last of ruggespraak. Zij vertegenwoordigen niet het belang van hun organisatie, maar brengen vooral hun kennis en expertise in.

